

Бары дойдулар пролетарийдара, холбоһунг!

САГА ОЛОХ

ХАБЫАТ
1931 СЫЛ АЛТЫННЫ
15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

РСФСР КОМПАРТИЯТЫН ЧУРАПЧЫТААБЫ РАЙКОМУН
УОИНА НАРОДНАИ ДЕПУТАТТАР ОРОНУОННААБЫ
СОВЕТТАРЫН ОРГАНА

№ 133—134
(7050—7051)

1990 сэл. Сэтгнннн 7 нүнэ.
СЭРЭЛЭ

Сыныпта
3 топчы

Өктөөн өрөгөйдүүр аналлах

А. ПТИЦЫНА, ССКП райкомун секретари

СССР КК Секретариатын «Улуу Октябрьский социалистический революция 73-с сылын турунун» дээн Сайабылдыннатыгар Улуу Октябрьский социалистический революция кибин-аймах историкатыгар санга, нэрдисе нэми арийбытын, бичиги алах национальностоох нурууппуну нлаабын быраабынныга буолары туруван этиллэр. Кини — социалистический идеал агар-тутар кыахтарыгар эрэнэччилэр бука бичилэрин быраабынныктара.

Улуу Октеөл 73-с сыла сага обществоны тутууга таһаарлыгыт алдастар, социализм деформациялаагытын түмүктөрүгэр Советский Союз буттуунэ ырахан экономическая, политическая уонна духовная кризискэ киирэн олоһор туустук кимигэр бэлэттэнэр. Ол да иһэн дойдубут сорох куораттарыгар, регионнарыгар Октеөл бырааһынньыгын бэлэттир наадана суохтэ туһунан ытыгыһылар аһыллаллар. Вал диэтэр сорох «демократическай куустарбыт» дэнэччилэр сэттиннэ 7 күнүн Ийэ дойду националнай тугнэстэтин садалаагытын күнүн быһыгытынан, триур күнүн быһыгытынан биллэртэ аһаллар. Москва уонна Ленинград куорат сага салайааччылара Г. Попов уонна А. Собчак ити экстремистэртэ сөп түбөһөн байэлэрин куораттарыгар Улуу Октеөл бырааһынньыгын бэлэтиэбэккэ быһаардылар. Онек ССКН КК ити Сайабылыаннааны күһэлээн ыһына. Оттон Президент М. С. Горбачев «Дойдуга Октябрь 73 сылыгар аналлаах үөрүүлээх байаннай парадтары ыытыы» туһунан Ыйаах таһаарда.

Улуу Октобь 73-с снла туслу-
тун үөрүүлэхтин балиэтэһингэ
бнһини 1917 снллаары революци
дһоһун суолтатын көрһөрөр иһки
суол түтүгн болһомтоһо мнзх-
таахпыт. Бастангытан, зан дой-
дуга айалзхатки олоруу Октябрь
бастыг багата этэ. Ол олохһо ил-
лэриллиэхтээх. Күн бүгүн уһун
снллаарга ынтыллыбыт «уота суох
сэрни» турутуттан дойду тахсарга
дһулуһуута күһүрдэ, нини систе-
ма утары турууларэ улам сын-
пыыр. Сир шарын норуоттара айэ-
лэхтин олорорго дһулуһаллар.
Иһкинһин, бнһини дойдубуттар
олох бары эйгетин хаһан ынтыллар
революционнай уларыта тутуу со-
циализмн ордук чочуһар, сангар-
дар сннлаллах. Гуманнай, демокра-
тической социализм болһомтоһун
киһингар киһи, киһи нөгүл боу-
луута тутуулар. Оттон иһи 1917
снллаахха буолһут социалистичес-

«Визитки» Советский Союз — урунгу Российский империя не ретаргыгар 1917 сыллаады Октябрьская революция туту биэр биэйи?» диэн ыйытыы бүтүн эл бөхтэ биллэр.

Производство сүүн, средств
тара нурууна бэрлэллэгтара. С
ри, заводтары, фабрикалары, бан
национализациянын социалист
ческой бас билин сайдыгытар т
рэх буолбуттара. Экономическа
сыннаннаһыта, бааһынай олоду
уларыта тутууга холбоһуктааһы
сүткүн суолталаммыта, индустриа
лизациялааһын Советской Сою
кыадын улаатыннарыта, киин
модун промышленный держава
кубулдуһута. Культурнай револю
ция түмүгүр үөрөбү суох буолу
суох оҕоһуллубута, нуруот айар
тутар дьоруун сайынаарыгар
суол адыллыгыта.

Социализм ухуулчлуулах снтининтнз нацнальнй бонпуруон, бйнарым булбута. Нациалар уон нардностар танг суох буолуу дара уйсаас тулары суох онбул дубута, СССР норуоттара бэйэ-бэйэлэрингэр кемелесуһэн улааһыннаа олох нурбматннын булбута.

Билгитэй дойдубут 70 снллар ур таларыгтар хас да уйгээ сайдымх таарын сайнына. Ону снмллаларалар бигэрээтэллэр. 1917 снллаахх дойдуга 163 мол. кнлн олорбуу буолларына. 1984 снллаахха итн снмллалар 284.5 мол. тэнгнзспнэтэ. Промышленность огорон табалаарыта 344 тэгүл. национальнай дохуот 148 тэгүл үрдээтилэр. Советскай Союз күн бүгүн, снрн тыны, ууларм кнлэрөөнөк туран 4 трллон солк. национальнай бзайдаах. Россия крээтигэр 1913 снллаахха рнн дойду промышлен ноба огорон табаларыта 4 эрн бырыһыанн тнгер эбн буолларына. Билгитн итн 20 бырыһыангн тэнгнзэр.

Дойдубут итгеник эрө кетон тах
ыта Улуу Оштоол революцияты
ныта былаччы сатымзах. Сэт
уя сэл устатыгар киши иннино
дылбатын ийин куттаммака эр
олорер общества тутуллубута.
Онно дойдуну индустриализация
лаабын, холбокундаанын сүрү
руогу ооньёсбуттара.

Социализм, кырдык, ырахан
нык тутуллубута, байэтин суол
гар ытгаанах мэлэйдэри көрсүбүтэ.
Онно объективнай да, субъективнай
да бирчигиннэлэр элбэхтэрэ. Объек
тивнай ырахаттарынан буолбут
тара: бастаагытынан, дойду эконо
мическай да, политическай да

культурнай да ортуун улахан хаалгылаада, икхилинэн, Советский Союз капиталистической төсүүргээһингээ олоорууга сарнигтан мэдэл дааххайны үстүбүнэн, 1918—1921 сыллардаагы гражданский сарин уонна тас дойдудар интервенцияларын түмүтэр тахсыбыт алдьаныы-каэһинин, айтырааһын. Ада дойдуга Улуу саринигэр алдьаныы-каэһинин, ыар сүтүктэр, төрдүбүнэн, өр кэмгэ «уота суох сарин» турутар олооруу, сарин сабин олоорууга улаханшык өрөснүө туруу. Ити ыарахаттар субъективнай биричиннаэринин ордуу дариэтиллибиттэрэ. Быстахтык ылдахха, Ленинскэй принциптэртэн туораллынар, хаммадалыыр-административнай бюрократическай система кууһуруутэ. Сталин личновытар сүгүүрүүү үөскээһинэ.

о. л. а.

Билимгүл туги тайганы түспүгүзүн
солоон сырдык олох днэни дүу
дүспүштүт, кини ишпнн дымддн
тнн иини титирэстэбэт кэрэ
обществотын айар сорумтаах эттибт.
Эибэхтэ мунар-тэнэр, алдастары
оңортуур эттибт. Ол эрээрн калан
даданы туруоруммут сыалбытыт-
тан чутулар туһунан санаабатах-
пыт, бойбэйт социалистическайы
талан ылымбытын сарбадалаа-
лыыга туруорбатахпыт.

1917 снлзлзлхх саблзмнмт
Улуу Октябрьскй револуцннм са-
панар. Улуу К. Маркс, Ф. Энгельс,
В. И. Ленин эмнэтэрнн курдук
снлзмнм үнэ-снэс тухары улзрнй-
бат обнштнм буолбатах, кннн чн
чуллуохтаах, тунсарыллзлхтээх.
Бнлннн ол мнхтала турер. Бнлнн
снлзмнм тутуута алдастары та-
наарбылнмт снлзмнм суох днм
ождбулуу үскэтнэ суохтаах. Улуу
Октябрь төрөншт снлзмнм
тыннпаах, баар. Президентскнй
совет бнлннн чнлннннэ Л. И.
Абалнн уонна А. И. Яковлев «бн-
ннн снлзмнм тутпатахнмт,
снлзмнстнскй обнштнм олор
снлхлшт» днм бнзргэтэ снмнл-
лара оруна суох. Бнлнн да оро-
нмнмт олохтоохторуттан тулу
барытын саарбадалаабыннн туруо-
рар, демократнннн бнзргэ, хаа-
ма суох курдук көрдөрө сатыыр
онон бэрэздэгн сатарытар, днрнн
уларыта тутууну мнхнннн туо-
раттан эрэ көрөөччү буоларнн суу-
дайар днм суох буолбатахтар.
Нэзэннэ туох суруллубутун ба-
рытын тул курдук ннзэрэр та-
быллыбат, бннэ үөрннннхх, аспнмт
нсторннн хаттан бнрннннхх,
аналннннхх наадн. Оччодо сн-
лзмнм кнрдьннн кнрннннннн.
Кнрдьнн үрнүгэр снмнннннннн-
бат.

Орохуя үлэйт дьово! Субу
эллэттэххэ хэмгэ өйдөөхтөйдөөх
буолууну сүтэримизэһе, ага но-
лүгэнэ кэриэс нэбснэт кэрэ, сыр-
дык ыраларыт сиргэ-буорга тэл-
симизэйт!



— Петроград. Смольная. 1917 жыл Октябрьгэр. (Ленинградна блар кинофотодокументтар архивтарыттан снимок).



Н. Я. Гусев. **Н. Я. Гусев. Россия.**
Великая Отечественная война. 1941-1945 гг.
М.: Воениздат, 1945. 128 с.

«Россия гражданнары
гар» (В. И. Лениннен су-
руллубут листовка)



РСДР (б) II КК ийнэн Байгалийн тэвдэгт би-
рогын чиглэлээр, Олоролдор (хагастай уга дээж):
К. Н. Орлов, К. А. Механишин, В. Н. Невский, Н.
И. Подвойский, П. В. Данкевич, Тураллар: Б. М.
Занько, М. С. Кедров, В. Л. Пашошкин, А. Н. Та-
расов-Радиков, 1917 снд.

Табаарыстар! Октябрь идеалларыгар бэринилээх буолуобун, Ленин аатын, дьыалатын туруулан көмүскүүбүн!

(ССКП КК Политбюроғуи Ыңырымыларыттан).

ҮӨРҮҮЛЭЭХ МУННЬАХ

Илдэрээ кун оро-
йуоннаары Культура
дынэтгэр райсовет
уонна Чурапчы сельсо-
веты президиумнарын,
партия райкомун бю-
ротун оройуон яһинни
обществонноһун ыты-
та холбоһуутаах Улуу

Онтөбөр 73 сыда тугу-
лутугар аналлаах үө-
рүүлээх муунһахтара
буолла.

Мунһағы Чурапчы
сельсоветын председа-
теле А. А. Захаров ас-
та.

Улуу Октябрьскай
социалистическай ре-
волюция 73 сыла туо-
луутун туһунан дакы-
лааты райсовет пред-
седателин солбууачы
Г. Н. Адамов өмөр-
дө.

Ити хэвнэгтэй Ага
дойдуну хөмүсгүүр
Улуу сэрин ветеран-
нарын бэлчээр ойдо-

бунууң кибилейнай
эпактар, оройуоннаады
күтүн бадымча акушер-
ната М. Г. Эверстовага
ССРС доруубуатын
харыстабылын үтүө-
лөөх үлөһитин, Чурап-
чытаады народнай теа-
тр режиссера Н. М.
Заболотцага Саха
ССР культууратын үтүө-
лөөх үлөһитин аатта

рын нигэрэр зиаатар
үөрүүлэх быһыыга-
майгыта туттарылын-
нылар. Ону тэҕэ мусту-
бут дьон М. Г. Эвер-
стованы, оройуоннаа-
ды киһи балыһа лабо-
рантката Е. Е. Попо-
вантэ уһуна дьыа-уот,
коммунальнай хаһаа-
йыстыба холбоһугун
сантехника С. Г. Слев-

дош кинилэргэ «ССРС
бичуутгаах донор»
аат нигариллионтинэн
истиогини эвэрдэлээтн-
лэр.

Үерүүлэх мууцах
хытгалуулахтар ыгар
уус-уран самодетель-
ность куубунэн быраа-
хынньынтаабы концерт
хөрдөрүлүнэ.

М. СИДОРОВА



Эрлик Эрстийн аатын совхоз Уордтаабы улаастаа үлээн икки сылтан үлэ-хамнас күөстүү ортууар киинэ буолла. Манна бары көрүтэ биччир олохсуйан үлэлээн эрэллэрэ атытуту дэлэччи ылыыга эрмийини үөскэтэр. Урунку көмүс быра-
хылла, умнулла быһымыгыбыт Уорда сартэхсийда.
Эдэр механизатор Владимир Давыдов—учаастак төбүү үлэһит киинтэ. Киини сайыннары-кыһыннары Хонду үрэх үүнүүлээх холуһагыгар, тааттан тутуу маһын киллэрингэ көрүүххэ сеп. Владимир Уордаа олерон үлэһиттэн чункуубат. Билигин тыа си-
ригэр киин тэһийиһэ үгүс.
Синюшка: Владимир Давыдов.

В. Павлов фотота.

Мырылаа, олохтоох бырааттаа Гаврил уонна Михаил Данилович Нико-
лаевтары бодоруһан бил-
сэбэтэх киин улаханнаах
муһарааччы. Ол баа
буолбатах Кырдык, Га-
рилы көрбүт киин «ити
били оройуонга чемпион-
наабыт. Николаевтара
буоллаа» диян кэли
кэли сылларга уос номо-
дугтан түспэтэх оройуон
оттоолуунга чемпионун,
рекордсменн Михаилы
көрбүккэ-билбик» холо-
нооччу. Атыттар аны Ми-
хилы көрсөн барап, «би-
ли аатырбыт үрдүк үүнүү
эвэньевыйа бу сырытта-
ра» диэхтээхтэр. Ол ма-
наа буолбатах, оройуон-
га уонна республикада
дабаны оттоолуунга, бур-
дук үрдүк үүнүүтүн
камыга мэлдьи «эмин»
Николаев дуо? диян сө-
бөн кэпсэтэр дьону эл-
бэхтэ кистиһэтэхпин
уонна үксүлэрэ көрүтэ
биир киин буолуорар
саарбахтаабаттара. Кыр-
дык дабаны, биригэ тө-
рөөбүт Гаврил уонна Ми-
хил Даниловичтар, куо-
таласлыка дылы, дэгит-
тэр удьуор үлэһит дьон.

ТӨРӨӨБҮТ ТӨРҮТ БУОР ТАРДЫТА

Мия бүгүн кэпсир ки-
ним — Гаврил Николаев.
Төрөөбүт сырттан харыс
халбастаабанна, манна
дыа-уот туттан, алта оро-
лоон ныйр-бааччы оло-
ро мтаастанар нэл ала
баһылыга. Ийэлэрэ Анна
Ивановна — учуутал. Эмэ
биир түбүтүлэх үлэһэ,
таптыыр идэтигэр «ыл-
ларбыт, абылаппыт» дьон-
нортон биридэстэрэ.

Гаврил Данилович —
мэлэтин механнатор.
Сүүрбэттэн тахса сыл
трактористтаа, Ити сыл-
ларга үрдүк үүнүү уонна
от эвэнэлэригэр өлүө-
ниин сылдыбыта. Эве-
ньевыйдара дабаны көһи-
лээк, оройуон тарбахха
баттанар чулуу дьоннору
оттоолуунга И. И. Сер-
геев, үрдүк үүнүүтэ Ф.
Ф. Собакин этилэр. Ки-
нилэр эрэ буолуо дуо.

Звено бастайааннайды
үлэһит дьоннордоох. Хо-
лобур, сылата эвэньевый-
дуун комбайнга куотала-
һан үлэһит Е. П. Сер-
геев звенода механиз-
ация турутар эһиһитир
С. А. Бахчанен уонна К.
Е. Семенов, Н. И. Ефи-
мов курдук оһуһтаах ме-
ханнатордар. Кыралаа
да буоллар, базаларын
онгостон ырааттынарды-
лар. Сага сарай тутуу-
лар, цементизтирэр. Бур-
дук ыраастыыр плоти-
налаахтар. Манна били-
гин илии үлэһэ дияи хаа-
бата. Оннооһор бурду-
ту куула кутар байа оһо-
һа массыһалаахтар.

Звэньевый үлэһитэрин
күннээри олохторугар ды-
һахтарыгар улахан бол-
домтолоохтук сыһыанна-
һар. Мэлэтин туту ээ
туруорса, онору смдыар
идэлээх. Ол онугар үлэ
саахала, тутулуга суох
ытыһылар.

Гаврил Данилович са-
май, иэһи-холку майгыта
дьону курдат тардар. Нэ-
һиһиһин обществаннай
олонор эмэ күөн туттар,
эрэнэр киһилэрэ. Отдел-
ниера сьахтаады профес-
сионай комитеты салай-
быта хайыс да сыла,
сельсовет депутата, нэ-
һиһи сессиянан прези-
дум чилиһиннэн талы-
лыһа, сельсовет тыа ха-
һаайыстыбатыгар уонна
экологияда бастайааннай
комиссиятын председате-
лэ. Төһө да түбүтүлэх
үлэһэ сырыттар былыс
булан обществаннай үлэ-
ни сүүрүннэр, тылы-
һоһун ылыһарымтыа.

Гаврил Данилович сы-
ралаах үлэһэ быһыл. Бо-
чуот орденннан бэлэ-
тэнэ.

Гаврил Даниловичка
түтэниһи туһанан нэһи-
лэһин дьону Улуу Өн-
тооп быраһыһыгынан
ити, иетиг ээрдэлэрин
тиэрдэлэр, дьолу-соргу-
ну, өссө таһаарыһаах
үлэһи баһараллар.

Д. СОБАКИН,
сельсовет
председателэ.

КОМБИНАТ СЫАХТАРЫГАР

Репортаж

Урут промкомбинат эр-
дэһинээри эрэ столарнай
сыах быраһыллан, хаа да
сыл туһаттан тахсан тур-
бута. Дьэ аһылаата эмэ-
дирэн, иһигэр түспүтэ,
түһүтэ-уоһаа халтаһы
ныһан саба саалдыбыта.
Итиннэ эдэр саастарыт-
тан үлэһиттэр, элбэх сы-
ралаарын биэрбит, үлэ үө-
рүүтүн билбит столардар
үгүскэ уһуллубут, элбэх
уөрүммит биһиктэрин
көрө-көрө сүрэхтэрэ күө-
лүйүн ыллара, хайдах эм-
ныһан туһаа таһаарыга
көспөһиттэр буолбуттара.
Каннини сылларга маһы
таһастыыр комбинат оҥо-
ро бородууксуйатын кө-
рүгүн элбэттэ. Онон иһа-
бал онорор уонна столар-
най сыахтары тэрийди-
лэр. Билигин бу икки
түс-туһуһа, коллективтар
хардарыта көмөлөсүһөн
үлэһиллэр.

Аһыт сылга оройуон
Советин депутата, райсо-
вет президиумун чилиһэ
Д. Ф. Чепалов көбүл-
һиннэн эрэ столарнай
сыаһы иһтэри-таһтары сөр-
гүтөн, туссаран онорбут-
тара уонна алта үлэһит-
тэрэх столарнай сыах кол-
лектив тэрийдиттэ. Бу
ийги үлэһиттэрэ оруо-
буһа биир сылын туолла.
Столордар хамаастара
онорон таһаарыһарыт-
тан тутулуктаах, биригэ-
дирдэрэ киһэ эһиэ.
Аһардас быһылгы сыл
10-ыйыгар сыах 105 тыһ.
солк. бородууксуйаны
онорон таһаарда. Сыл
бүтүөр дьэри үлэһиттэр
күүстэрэ ыһаарынан эл-
бэх бородууксуйаны оҥо-
рон таһаарарга сөрүктэ-
һаллар. Онон туох даба-
ны туһата суох таах ту-
руохтаах дьэһин түспэ-
ран онорон, үлэһэ киллэ-
рин 100 тыһ. солк.
бородууксуйа эһиэ оҥо-
һулар ыһахтаныа.

(Бүтүүтүн 4-с стр. көр).

★ Сиргэ уонна Өгүһэ союзтара ★

ДОБОРДУУ СЫҤЫАН ЧАХЧЫЛАРА

Быһыл Нерюнгри куо-
рат олохтоомукта 15 сы-
лыт үлэһит. Ити иһиттэн
билиһи оройуонмут 13
сыл добордуу сибээһи
тутувар. Бастагы шеф-
тэһи дуоһабыра 1977
сыл кулун тутар 11 кү-
нүтэр ССКП Нерюнгри
кэораттаады комитеты
көбүтүн уонна гориспол-
ком холбообуктаах му-
һаахтарыгар түһэрилли-
быта. Ити иһиттэн оро-
йуон совхозтара, тэри-
лэрэ Саха сирин собу-
руу өртүнээри бөдөн про-
мышленнай киин автоба-
заларын, тутар-танар тэ-
риһтэлэрин, ГРЭС-тэрин,
араас байытар фабрика-
ларын, управлениеларын
кытта добордуу сибээһи
тутуһан, хардарыта сыл-
дыһынан барбыттара.

Холобур, Карл Маркс
аатынан совхоз «Разре-
ремонтан» 950 №-дээх
густар-танар управле-
ниэтин, 77 №-дээх автобаза
тэһин, Эрлик Эрстийн
аатынан совхоз Нерюнгри
ГРЭС-һин, Чульманнаады
автопредприитиэны, «Ми-
ндааайы» совхоз Чуль-
маннаады ГРЭС-һи,
«АЙМтранс» автобазатын,
Субурууснай аатынан
совхоз «Нерюнгринский»
разреши, «Мугудай» со-
хоз «Якутголь» Нерю-
нгритаады автобазатын,
технологическай авто-
спорт автобазатын, байы-
тар фабрикаатын, «Чурап-
чы» совхоз АЙМ 595 №-
дээх тутар-танар подраз-
делениэтин, Беркаит ты-
рай суол МО-49 уездын,
райпотребсоюз «Нерю-
нгриголь» ОРС-һи, 595 №-
дээх тутар-танар подраз-
делениэтин, оройуоннаа-
ды киин балыһа Нер-
юнгри куораттаады киин
балыһаны, о. д. а. кытта
шефтэһин дуоһабырын тү-
һэрийдиттэрэ.

Ити курдук хардарыта
дотордуу сыһыаннаһын
сибээһитин олохтоомута,
Интернационализм чүв-

ствоһуһан салайтаран кы-
һыны атаарыы быраа-
һыһыһыктырар, ыһаах-
тарга хардарыта делега-
цияларынан атастаһыы
үтүө үгэһэ олохтоомута.

Нерюнгри куорат че-
мпоннарын ааттара оро-
йуон, оттон Чурапчы оро-
йуонун чемпиоһнарын
ааттара Нерюнгри куорат
чулуу үлэһиттэригэр итэ-
риллэр буолбута. Куорат
республикатаады куколь-
най театра биһиги оро-
йуонмутугар мэлдьи таа-
быта. Оройуоннаады би-
блиотека үлэһиттэра уонна
Диринскай народнай
театр артистара суру-
бааччы Семен Степано-
вич Яковлевка — Эрлик
Эрстийннэ аһаллаах ли-
тературнай биһэриһи
сибээһтээн бара сылды-
һытара. Болотого нэһи-
лэһигэр Н. Д. Субуруу-
скай аатынан музейга
«Сиргэ уонна Өгүһэ до-
бордоһуулары» сылаата
аһыллыа.

Оттон нерюнгрилар оро-
йуон совхозтарыгар
уонна тэриһтэлэригэр бы-
һааччы көмөлөрө улахан.
Нерюнгри ГРЭС Эрлик
Эрстийн аатынан сов-
хозка Дирин бөһүөлэгин
уулуссаларын сырдатта,
спорттинай саала итэтир
систематын санардан
онордо. Чульманнаады
автопредприитиэ комби-
норму таһыһа элбэхтик
көмөлөстө, байытар фаб-
рика «Мугудай» совхоз-
на Төһөй отделениэтигэр
хотону санардыһа, элек-
тротрансформаторы оло-
дууга, Нерюнгритаады ав-
тобаза Чульманаады отделе-
ниэтигэр 200 сүөһү ки-
рэр хотонуун монтажа-
һыһа бэртээхэй көмөнү
онордулар. «Мындааа-
йы» совхозка Чульман-
наады ГРЭС хотоннору
санардыһа 5 тыһ. солк.
үлэһи төлөрдо, үлэ уон-
на сыһыһалан дьааһырын
базатын тутууну сааһа-
та. «АЙМтранс» комби-

норму таһыһа мэлдьи
көмөлөһөр. Оттон «Мын-
даааайы» совхоз шеф-
тэһитэригэр аһаан 26 би-
һи, 2 атыгы, 3 кулуну
иһтэр.

Куорат уонна тыа си-
рин добордоһуулар, хар-
дарыта көмөлөсүһүүлэрэ,
опыты атастаһыһылар
итинни, Билигин төһө да-
һына хаһаайыстыбаннай
аһаанга киирийдиттэ
иһи, хардарыта добор-
дуу сыһыан, шефтэһин,
көмөлөсүһүү салһаан
барарыгар ыһаһаах тус-
тааһыт.

Т. КАРДАШЕВСКИЙ

ДЫКСИНИЛЭРБИТ УОННА КЭСКИЛБИТ

«Сардаана» фабриканы
жыттары көптөгөштүктөн
ара ылабыт. Бу сынга
армайах ахсааннаах анда-
тар, тинг, куобах, нисе
тириллэри билбашпыт.
Күндү туулаары киниб-
дине тогастыбыт. Атын
тириллэри, тыстары би-
линчир туругунах тагас-
тыыр кыахпыт суох.

Бу уустук кэмгэ үр-
дук ирдэбили туруорунан,
сагалыы тэрини үлэ-
лирибт арзыллар. Ман-
на хара мангыһыттан
ылыһыахпыттын маала.

С. ЕВГРАФОВА,
олох-дьаһах оһоготунан
хааччылар комбинат
директора.

Ст. ПОПОВ,
журналист.

(Бүтүүтэ, Илһэн 3-с
стр. көр).

лэригэр остуоллары баа
йар.

сыйдыр буолан, стожар-маллар Брита Попованы кытта көпсөтөбүт. Кини быһыан туолуутун сорго-бачча билбэт буолан бичирдэ, ол тынан баран сынах сорудаарын аһаран иһэр булуохтаахын түһунан эрэллэхтик эгэр. Иен түрдэлхитына тиргөн туттуулаах-халтылаах, бөрө сыттык хотуу кыһас тийиһи нэстэр. Сураһан билиинигэр столяр-маллар Надежда Шадринна дьээн буолла. Кини Иркутский куоракка икки сыл үөрэнэп технолог идэтин ыһыт.

— Билигчнн стенд онго-
робут, — дээр Надежда
Шадрина. — Аны плател-
ний таслаагч онгоуох-
таахыг Матырмайаадыг
дизн сүүрүнзэн ДСП.
Ону улааттарбыг станок-
на байдала бэлмннн-
лэр. Коллектив айдаах
бары нэрлэгэ бичагтар-
быг, улабт даганы жок-
тоох. Сорудахыгын ала-
рабыг. Санзаны райпог-
ребсоюзтан дуогабар бы-
хылтынаа ылабыг, ону
таһынан осквадартан,
тэрлэлэртэн, бирдин-
лэн дьоннортон эмнэ
клар.

Ити курдук маһы та-
настыр комбинат ички
сыары үлестирин үл-
лэрин хамнастары кыта-
ры билеһабит. Кинилэр
бары содухатарын то-
лоруру аһал, өгөрөр бо-
родуксуһалары таһыс-
тыбалар буоларыгар,
онон иһилиннэһэ хам-
раты атыһа барарыгар
ныһаналлар. Коллектив-
тар санаалара итиннэ
гүмүллубута тылларты-
тан өстөрүттөн өтө кө-
төр.

С. АЛЕКСЕЕВ

ХОТУГУ НОРУОТТАР МУЗЕЙДАРА

таңастарын таңган нәр
дөрөд.

Н. Никитян фотота.
(ССТА фотохрониката).

[illegible]

Ансамбль Таатта народнай театрынан ийниэн Саха ССР культуратын үтүөлүкх үлэһитэ Августина Федоровна Илалкина салымтатыгар 1989 сыллаахха тэриллибитэ. Саха сиринэн оҕо үнүгүүтүн ансамблырыттан бастаан коллектив. Ийини — ээбэх көрүүлэр, конкурстар лауреатара. 1977 сыллаахха коллективна народнай аатын тэриллибитэ. Вилитин ансамблыга 120 оҕо дьаһыллынар.

Музей 1891 сылтаахх
төрүттэмнэтэ. Революци
нинин киир фонда пол
тическай сымылайда
уона кыраайы үөрэтэ
омохтоох агуулаастар кил
дэртэбит матырыяалла
рынан байытаттабыта.

Мамна минералогияға
геологияға, палеонтоло-
гияға, ботаникаға, зооло-
гияға, антропологияға
этнографияға, общество-
сайдының историйыгар
уоныа билии атын албам

1. СААНЫН БЭЛИЭТИЭ

2. ДЫЛБАҒА ТИРЭЭВИТ
ТЫНЫС УУРААХ...

Эдүгээгнээ балаан
ын бүтэйн күнээр
гэр, алтынны сагатыг

3. ҮНЭЛЭЭХ ДОБОРДОХУУ
ӨЙДӨВҮННЬҮГЭ

4. ӨССӨ БНИР
БОЧУМНААХ ТУРУОРСУУ

5. АМА ДА ААСПЫТЫН ИЙИН (Экспресс-интервью)

Т. Кардашевской фотога

